

1908060102050005
EXAMINATION FEBRUARY-MARCH 2024
MASTER OF COMMERCE (SECOND SEMESTER)
FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT – V – LEVEL 5

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks:50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book

- a. Name of the Examination : **MASTER OF COMMERCE (SECOND SEMESTER)**
- b. Name of the Subject : **FINANCIAL & MANAGEMENT ACCOUNT – V – LEVEL 5**
- c. Subject Code No : **1908060102050005**

2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 (a) નીચેની માહિતી પરથી વર્ષ દરમ્યાન થયેલ ધસારા ખર્ચની ગણતરી કરો.

5

તા. ૩૧/૦૩/૨૦૨૩ના રોજ કાયા સરવૈયામાં મિલકતની બાકીઓ:

મકાન	રૂ. 1,50,000
સ્ટેશન પર મશીનરી	રૂ. 3,00,000
મેઈન્સ	રૂ. 2,40,000
ટ્રાન્સફોર્મર્સ	રૂ. 60,000
મીટર્સ	રૂ. 45,000
ઈલેક્ટ્રીકલ સાધનો	રૂ. 12,000

ધસારો મિલકતની “શરૂની બાકી પર” નીચે મુજબ ગણવાનો છે.

- 1) મકાન પર 2.5%, મશીનરી પર 9%, મેઈન્સ પર 5%, ટ્રાન્સફોર્મર્સ પર 10%, મીટર્સ પર 15% અને ઈલેક્ટ્રીકલ સાધનો પર 15%.
- 2) વર્ષ દરમ્યાન કંપનીએ નીચે મુજબ વધારાના ખર્ચ કર્યા હતા.

મકાન	રૂ. 30,000
સ્ટેશન પર મશીનરી	રૂ. 1,20,000
મેઈન્સ	રૂ. 90,000
ટ્રાન્સફોર્મર્સ	રૂ. 30,000
મીટર્સ	રૂ. 30,000
ઈલેક્ટ્રીકલ સાધનો	રૂ. 3,000

Calculate the depreciation expense incurred during the year from the following information.

Balance of assets in trial balance as on 31/03/2023:

Building	Rs. 1,50,000
Machinery at the station	Rs. 3,00,000
Mains	Rs. 2,40,000
Transformers	Rs. 60,000
Meters	Rs. 45,000
Electrical tools	Rs. 12,000

Provide depreciation on "opening balance" of following assets.

(1) On Building -2.5%, on machinery - 9%, on mains - 5%, on transformers - 10%, on meters - 15% and on electrical tools - 15%.

(2) Company has done the following expenditure during the year.

Building	Rs. 30,000
Machinery at the station	Rs. 1,20,000
Mains	Rs. 90,000
Transformers	Rs. 30,000
Meters	Rs. 30,000
Electrical tools	Rs. 3,000

(b) ધી સુર લાઈફ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિ.ના જીવન વિભાગનું મહેસુલી ખાતું તા. 31-03-2023ના રોજ નીચે વિગતો ધ્યાનમાં લીધા વિના રૂ. 16,81,680 નું જીવનવીમા ભંડોળ બતાવે છે:

5

	રૂ.
(1) પ્રીમિયમ મળવાનું બાકી	31,080
(2) રજુ થયેલા પણ નહિ ચૂકવેલ દાવાઓ	43,750
(3) જામીનગીરી પર ચઢેલ વ્યાજ	39,480
(4) પુનઃવીમા હેઠળના દાવાઓ	11,550
(5) પ્રીમિયમના ઘટાડા પેટે આપેલ બોનસ	7,000

ઉપરની વિગતોની અસર આપ્યા બાદની જીવન વીમા ભંડોળની રકમ શોધો.

The revenue account of the Sur Life Insurance Company Ltd. Showed on 31-03-2023 a credit balance of Rs. 16,81,680 before taking into account the following items:

	Rs.
(1) Outstanding Premium	31,080
(2) Claims initiated but not admitted	43,750
(3) Interest incurred on securities	39,480
(4) Claims covered under re-insurance	11,550
(5) Bonus utilized in reduction premium	7,000

Find out the life insurance fund of the Sur Life insurance co. after giving effect of above particulars.

Q.2 સૂર્યરથ ઈલે. કંપની લી. નું તા. ૩૧-૩-૨૦૨૩ના રોજ કાયું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

14

ઉધાર બાકી	રકમ	જમા બાકી	રકમ
સરકારી રોકાણો (૮ વર્ષની મુદત માટે)	9,37,500	ઇક્વિટી મૂડી (18,750 ઇક્વિટી શેર દરેક 100નો)	18,75,000
રૂરલ ઇલેક્ટ્રિકિટી ફિક્ષન કોર્પોલોનનું વ્યાજ .	56,250	શેર પ્રીમીયમ	15,625
સોલાર વીજ ખરીદી (પાવર)	15,625	5.25ની રૂરલ ઇલેક્ટ્રી - ફિક્ષન કોર્પો. ની લોન	12,50,000
પ્રોપર્ટી પ્લાન્ટ, ઇક્વિપમેન્ટસ (તા. 1-4-2022)	26,72,500	રોકાણ અનામત ફંડ	55,625
પરચૂરણ દેવાદારો	1,04,375	રૂરલ ઇલેક્ટ્રીફિક્ષન લોનનું વ્યાજ ચૂકવાનું બાકી	9,375
ઘસારો (ચાલુ વર્ષનો)	1,73,750	પ્રસારિત સરકારી સહાય ગ્રાન્ટ	75,000
વેપાર માટે વીજ ખરીદી	5,63,750	પરચૂરણ લેણદારો	1,28,125
વીજળી વિતરણ ખર્ચ	1,84,375	ઘસારા ફંડ (31-3-2023)	3,36,250
વહીવટી ખર્ચ	55,625	મીટર દ્વારા વેચાણ	10,05,000
માનવ સંસાધન	62,500	કરાર દ્વારા વેચાણ	2,78,750
પગારભથ્થાં-			
મરામત અને નવીનીકરણ ખર્ચ (ખરેખર)	38,750	મીટરનું ભાડું	7,500
સ્ટોર્સ, કોલસો વિનો સ્ટોક.	1,74,375	મરામત અને નવીનીકરણ અનામત	1,75,000
હાથ પર અને બેંકમાં સિલક	2,65,000	રોકાણો પર વ્યાજ	37,500
		ન. નુ. પ્લાન્ટ (1-4-22)	55,625
	53,04,375		53,04,375

નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં લઈને ભારતીય કંપની ધારા, 2013ની જોગવાઈ મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો :

- 1) કંપનીએ વર્ષ દરમિયાન પ્રોપર્ટી, પ્લાન્ટ, ઇક્વિપમેન્ટ સંબંધી વધારાનો મૂડી ખર્ચ ન રૂ. 9, 46,875 કરેલ છે.
- 2) કંપનીએ 2 1/2 % ના પ્રીમિયમે 9,375 ઈ. શેર્સ બહાર પડેલ જે પૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ.

3) ન. નુ. ખાતે દર વર્ષે રૂ. 50,000ની સ્થિર રકમ ફાળવીને મરામત અને નવીનીકરણ અનામત ઊભું કરવામાં આવેલ છે.

4) યાવુ વર્ષના કરવેરા અંગે જવાબદારી રૂ .1, 18, 750 ની જોગવાઈ કરો.

Trial balance Suryarath electric company Ltd. As on 31-03-2023 was as under.

Debit Balance	Rs.	Credit Balance	Rs.
Govt. Investment (8 year tem)	9,37,500	Equity share capital (18,750 shares each of Rs. 100)	18,75,000
Interest on Rural Elect. Co. Loan	56,250	Share premium	15,625
Solar Power purchase	15,625	5.25% Rural electrifica- tion loan	12,50,000
Property Plant Equipment (Dt. 1-4-2022)	26,72,500	Investment reserve fund	55,625
Sundry debtors	1,04,375	Outstanding REC	
Depreciation (Current Yr.)	1,73,750	Loan interest	9,375
Purchase of electricity For trading	5,63,750	Deferred Govt. Subsidies	75,000
Electricity distribution exp.	1,84,375	Sundry Creditors	1,28,125
Administrative exp.	55,625	Depreciation fund (31-3- 2023)	3,36,250
Human Resource exp.	62,500	Sale by meters	10,05,000
Repair-renewal exp. (actual paid)	38,750	Sale by contracts	2,78,750
Stock of stores, coal. etc.	1,74,375	Rent on meters	7,500
Cash on hand and bank balance	2,65,000	Repairs & renewals	
		Reserve	1,75,000
		Interest on investment	37,500
		P&L A/C. (1-4-22)	55,625
	53,04,375		53,04,375

Prepare the annual accounts as per the provisions of the Indian Companies Act, 2013 considering the following information:

- (1) Company has made additional expenses during the year on property, plants And equipment worth Rs. 9,46,875.
- (2) Company issued 9,375 issued equity shares at 2 1/2 % premium which was Fully paid up.
- (3) The repairs and renewals reserve is raised by allotting a fixed amount of Rs. 50,000 on P&L a/c each year.
- (4) Keep Rs. 1,18,750 as separate reserve for current year's taxation liability.

અથવા

OR

ચક્રધર વીજળી કંપની લિ. ની ખાતાવાહી પરથી તા. 31-03-2023ના રોજ નીચેની બાકીઓ મળી છે.

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
મીટર ભાડું	17,724	સમારકામ નવીનીકરણ અનામત (1-4-22)	65,940
જાહેર વીજળી બતીના મળ્યા	44,520	ઘસારા ભંડોળ (1-4-22)	2,13,360
સ્ટોર્સનો સ્ટોક	51,828	વીજળીનું વેચાણ	5,36,760
કરવેરા	36,603	સ્ટેશનરી	17,850
એનર્જી પબ્લિક પાવર ખરીદી	61,698	બેંક લોનનું વ્યાજ	12,600
પગાર અને ભથ્થા	87,276	બેંક સિલક	41,307
ટ્રાન્સફોર્મર્સ	44,100	ન. નું. ખાતુ (જમા બાકી) (1-4-22)	66,318
6%ની બેંક લોન	4,20,000	સોલાર પાવર ખરીદી	50,400
શેર મૂડી (દરેક રૂ. 10નો તેવા 1,26,000 ઈ. શેર)	12,60,000	પરચૂરણ ખર્ચા	1,03,530
મેઈન્સ	4,43,520	ફર્નીચર	28,140
મીટર્સ	1,05,000	વેપારી લેણદારો	95,697
યંત્રો	5,25,000	વેપારી દેવાદારો	61,467
જમીન મકાન	10,50,000	ઉર્જા-સંરક્ષણ માટે ગ્રાન્ટ્સ	6,00,000
ભંગાર વેચાણની આવક	50,000	અન્ય પરચૂરણ આવક	60,000
વિન્ડ ફાર્મ પાસેથી ખરીદી	5,50,000	પ્રોવિડંડ ફંડમા ફાળો	60,000
કર્મચારી કલ્યાણ ખર્ચા	1,00,000		

નીચેની માહિતી ધ્યાનમાં લઈને ભારતીય કંપની ધારા 2013ની જોગવાઈ મુજબ વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો:

- 1) મૂડી મિલકતોની જરૂરી બાકી પર 5% ઘસારો ગણવો.
- 2) વર્ષ દરમિયાન કંપનીએ નીચે મુજબના વધારાના ખર્ચ કર્યા હતા:

રૂ.

(1) મકાન	1,02,900
(2) યંત્રો	65,520
(3) મેઈન્સ	1,50,780
(4) મીટર	25,200

- 3) દર વર્ષે સમારકામ અને નવીનીકરણ ખાતે રૂ. 42,000ની નિશ્ચિત રકમ લઈ જવામાં આવે છે. પરચૂરણ ખર્ચમાં સમારકામ અને નવીનીકરણના વર્ષ દરમ્યાન ખર્ચેલા રૂ. 21,525નો સમાવેશ થાય છે.
- 4) કંપનીની સત્તાવાર શેરથાપણ 2,24,000 ઇક્વિટી શેર દરેક રૂપિયા 10 લેખેની બનેલી છે.
- 5) 6%ની બેંક લોન 8 વર્ષીય મુદતની તારણવાળી છે.

From books of Chakradhar Electricity Company Ltd. Following balances were drawn on 31-03-2023.

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Meter Rent	17,724	Reserve for repairs and Renewal (1-422)	65,940
Receipts of public lighting	44,520	Depreciation fund (1-4-22)	2,13,360
Stock of stores etc.	51,828	Selling of electricity	5,36,760
Taxation	36,603	Stationery	17,850
Energy-Power purchase	61,698	Interest on bank loan	12,600
Salary and allowances	87,276	Bank Balance	41,307
Transformers	44,100	Credit Balance of P&L A/c (1-4-22)	66,318
6% Bank Loan	4,20,000	Solar Power Purchases	50,400
Share Capital (1,26,000 equity shares of Rs.10)	12,60,000	Sundry Expenses	1,03,530
Mains	4,43,520	Furniture	28,140
Meters	1,05,000	Sundry Tread Creditors	95,697
Machineries	5,25,000	Sundry Trade Debtors	61,467
Land and Building	10,50,000	Grants for energy-conservation	6,00,000
Sale of Scrap	50,000	Other Sundry income	60,000
Purchase of power from Wind-farm	5,50,000	Contribution to Provided Fund	60,000
Employees welfare expenses	1,00,000		

From the following additional information prepare Profit and Loss A/c and Balance sheet with relative Notes according to the Indian Companies Act-2013.

- (1) Calculate Depreciation on opening balance of fixed assets at the rate of 5%.
- (2) Company has done following expenditure during the year.

	Rs.
(1) Building	1,02,900
(2) Machinery	65,520
(3) Mains	1,50,780
(4) Meters	25,200

- (3) On every year a fixed amount of Rs. 42,000 is appropriated to Reserve for preparing and renovation A/c sundry expenses include Rs. 21,525 which Were spent for repairing and renovation during the year.
- (4) Authorised Share Capital Of company is divided into 2,24,000 equity shares, each of Rs.10
- (5) 6% Bank Loan is for 8 years on secured basis.

Q.3 અક્ષયપાત્ર જીવન વીમા કંપની તા. ૩૧/૦૩/૨૩ ના રોજનું કાર્યું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

14

ઉધાર બાકી	રકમ	જમા બાકી	રકમ
એજન્ટના ખાતા	1,05,435	શેર મૂડી (રૂ. ૧૦નો)	15,30,000
કંપનીની પોલીસી પર લોન	17,93,250	જીવન વીમા ભંડોળ (૧-૪-૨૨)	92,63,400
ગીરો મુક્ત મિલકતો	4,59,000	વ્યાજ - ડિવિડન્ડ	11,58,300
શરણ મૂલ્ય	1,42,500	મળેલ પ્રીમીયમ	35,62,500
ડીપોઝીટ	3,05,625		
ચૂકવેલ કમીશન	1,22,715		
ચૂકવેલ ડિવિડન્ડ	2,04,000		
પોલીસી ધારકોને બોનસ	4,13,400		
સંચાલન ખર્ચા	3,79,125		
હાથ પર રોકડ	1,22,400		
રોકાણો	41,82,000		
ચૂકવેલ દાવાઓ	20,91,000		
મિલકત પર ગીરો લોન	51,93,750		
	1,55,14,200		1,55,14,200

વધારાની માહિતી:

	Rs.		Rs.
(1) મળવાનું બાકી પ્રીમીયમ	1,22,438	(4) પ્રીમીયમ ઘટાડા રૂપે બોનસ	30,563
(2) પુનઃવીમા હેઠળ દાવા	40,688	(5) મળવાનું બાકી વ્યાજ	2,34,563
(3) રજૂ કરેલ પરંતુ નહિ ચૂકવેલ દાવા	1,42,688	(6) ચૂકવવાના બાકી સંચાલન ખર્ચ	20,250

તૈયાર કરો: તા. ૩૧/૦૩/૨૩ના રોજનું મહેસુલી ખાતુ અને પાકું સરવૈયું.

Trial balance sheet of Akshay Patra Jivan Vima Company as on 31/03/23 is as under.

Debit	Rs.	Credit	Rs.
Agents accounts	1,05,435	Share capital (each Rs. 10)	15,30,000
Loan on company's Policy	17,93,250	Life Insurance fund (1/4/22)	92,63,400
Free hold property	4,59,000	Interest and Dividend	11,58,300
Surrender Value	1,42,500	Premium Received	35,62,500
Deposits	3,05,625		
Commission paid	1,22,715		
Dividend Paid	2,04,000		
Bonus to Policy holder	4,13,400		
Management Expenses	3,79,125		
Cash on hand	1,22,400		
Investment	41,82,000		
Claim Paid	20,91,000		
Mortgage on assets	51,93,750		
	1,55,14,200		1,55,14,200

Additional Information:

	Rs.		Rs.
(1) Premium receivable	1,22,438	(4) Bonus as reduction premium	30,563
(2) Claims under re- insurance	40,688	(5) Interest Receivable	2,34,563
(3) Claims intimated but not paid	1,42,688	(6) Outstanding Management expenses	20,250

Prepare: Revenue account and balance sheets as on 31/03/23.

અથવા

OR

રીતેશ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લી. નીચેની માહિતી પરથી તા.૩૧/૦૩/૨૩ ના રોજ પુરા થતા
(1) આગ વિભાગનું મહેસુલી ખાતું (2) દરિયાઈ વિભાગનું મહેસુલી ખાતું (3) નફા
નુકસાન ખાતું તૈયાર કરો.

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
યૂકવેલા દાવા : દરિયાઈ	12,67,500	વ્યાજ ડિવિડન્ડ	45,500
: આગ	6,17,500	વિનિમય તફાવત	1,300
ઘાલખાત : દરિયાઈ	39,000	પ્રીમીયમ બાદ પુનઃવીમો :	35,10,000
: આગ	16,250	દરિયાઈ	
ઘાલખાત પરત	4,875	: આગ	19,50,000
શેર ટ્રાન્સફર ફી	2,925	જમીન વેચાણનો નફો	1,95,000
ડીરેક્ટર ફી	16,250	પરચુરણ આવક	16,250
ઓડીટર ફી	4,875	ઘસારો	1,13,750
આપેલ પુનઃવીમા પર		સર્વે ખર્ચ : આગ	48,750
કમીશન :		વધારાનું અનામત	
દરિયાઈ	1,95,000	શરૂઆતે : આગ	1,62,500
આગ	97,500	યૂકવેલ કમીશન : દરિયાઈ	3,51,000
સંચાલન ખર્ચ : દરિયાઈ	13,97,500	આગ	2,92,500
: આગ	4,71,250	શરૂ બાકી : આગ ફંડ	8,12,500
		દરિયાઈ ફંડ	26,65,000

વધારામાં હંમેશ મુજબનું અનામત ઉપરાંત વધારાની અનામત આગના વીમાના કિસ્સામાં ચોખ્ખા પ્રીમીયમના ૫% જેટલો વધારો કરે.

From the following balance of Ritesh company Ltd. Prepare (1) the revenue account of the fire department for the year ending 31/03/23 (2) revenue account of the marine department and (3) profit and loss account.

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Claim Paid Marine	12,67,500	Interest and Dividend	45,500
: Fire	6,17,500	Exchange Diff.	1,300
Bad debt: Marine	39,000	Marine premium less re	
: Fire	16,250	insu.	35,10,000
Bad debt recovered	4,875	Fire premium less re	
Share transfer fee	2,925	insu.	19,50,000
Director fee	16,250	Profit on sale of Land	1,95,000
Auditor fee	4,875	Miscellaneous income	16,250
Commission earned on re		Depreciation	1,13,750
insurance seede		Survey Exp. Fire	48,750
Marine	1,95,000	Additional Reserves	
Fire	97,500	Opening :Fire	1,62,500
Management Exp. Marine	13,97,500	Commi. Paid: Marine	3,51,000
: Fire	4,71,250	Fire	2,92,500
		Opening Fund Fire	8,12,500
		Marine Fund	26,65,000

In addition to usual reserve, additional reserve in cash of the insurance is to be increased by 5% of net premium.

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે)

12

Write a short note (Any two)

(1) પ્રીમીયમ ઘટાડા રૂપે બોનસ

Bonus in reduction to premium

(2) મૂલ્ય વૃદ્ધિ અને સામાજિક પરિવર્તન

Value addition and Social transformation

(3) સંચાલક માટે વિવિધ અહેવાલો તૈયાર કરવાના હેતુઓ

Objectives of Preparing various reports for management

(4) અહેવાલો તૈયાર કરવાના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો

Principles to be considered while preparing reports to be submitted to the management
